

ทำไมคุณตำรวจถึงค้นรถยนต์เราได้ ?

โดย คุณ-นนท์

พูดถึงเรื่องการค้นแล้ว แน่นนอนที่สุดผู้มีอำนาจการค้น คือ พนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้นที่มีอำนาจค้น ราษฎรไม่มีอำนาจในการค้น ซึ่งต่างจากการจับที่กฎหมายให้อำนาจราษฎรมีอำนาจจับผู้กระทำความผิดได้ (อุบไว้ก่อน! จะบรรยายไว้ในโอกาสต่อไป)

การค้นที่กล่าวถึงนี้จะไม่ก้าวล่วงถึงเหตุที่จะออกหมายค้น (ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๙) แต่กำลังจะกล่าวถึง**การค้นรถยนต์ที่ต้องสงสัย หรือมีเหตุอันควรสงสัย** เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจตรวจค้นได้หรือไม่ ซึ่งตามหลักกฎหมายห้ามมิให้**ค้นในที่รโหฐาน** โดยไม่มีหมายค้นหรือคำสั่งศาล

วันเกิดเหตุ นายระทมและนายระทวยขับรถกลับจากงานเลี้ยงหมายมุ่งกลับสู่เคหสถานอันเป็นที่พักใจระหว่างที่ขับรถแก๊งคันงามราคาแพงกว่าบ้านนิดหน่อย ระหว่างทางมีการตั้งด่านตรวจความมั่นคงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ร้อยตำรวจโท ตรงแดง (ต่อไปจะขอเรียกว่าหมวด) ทำการตามถนัดยกไฟฉายส่องเข้ามาภายในรถพบเห็นกล่องกระดาษนำสงสัยวางอยู่บนเบาะหลังจึงขอตรวจค้น มีเธอที่นายระทม ระทวย จะยอมให้ค้นได้ง่าย ๆ ทั้งสองต่างงัดกลยุทธ์เปิดประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาข้างกาย แถมให้หมวดตรงแดงช่วยส่องไฟฉายเพื่อเปิดดูตัวบทกฎหมาย ที่สุดท้ายพบมาตรา ๘๒ กำหนดห้ามค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้น โดยอ้างว่ารถยนต์เป็นที่ส่วนตัวถือว่าเป็นที่รโหฐาน หากจะค้นต้องไปหาหมายค้นมาแสดงก่อน ยามคำค้นใครจะกล้าไปขอให้ศาลออกหมายค้นได้อย่างไร ศาลนะครับไม่ใช่ร้านสะดวกซื้อที่เปิด ๒๔ ชั่วโมง ปัญหาว่าข้อกล่าวอ้างของนายระทม ระทวยพอรับฟังได้หรือไม่ (น่าคิดนะ?)

เรื่องนี้กฎหมายบัญญัติห้ามค้นในที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้น ดังนั้น **“สถานที่รถยนต์”** ไม่ถือว่าเป็นสถานที่ รถยนต์เป็นเพียงแต่ส่วนประกอบหนึ่งคู่กับถนนเท่านั้น หมวดตรงแดงจึงมีอำนาจค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้นแต่ประการใด รถยนต์ถึงแม้จะราคาหลายสิบล้านซึ่งอาจจะแพงกว่าบ้านเรือนก็ตาม ก็ไม่อาจเป็นที่รโหฐานได้ ดังนั้น หากน้อง ๆ ท่านใดถูกตรวจค้นรถยนต์ อย่าอ้างข้อต่อสู้ดังเช่นนายระทม ระทวยนะครับ

ฟังไม่ขึ้นนะครับ ขอบอก เดี่ยวจะหาว่าไอ้หวัง! ไม่เตือน